

RÅDETS HENSTILLING

af 24. juni 1992

om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser fra socialbeskyttelsesordninger

(92/441/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER —som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske
Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,som henviser til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale
Udvalg ⁽³⁾, og

som tager følgende i betragtning:

- 1) Styrkelsen af den sociale samhørighed i Fællesskabet
nødvendiggør en større grad af solidaritet over for de
dårligst bemidlede og mest udsatte personer;
- 2) respekten for den menneskelige værdighed indgår
blandt de grundlæggende rettigheder, der ligger til
grund for fællesskabsretten, og som er anerkendt som
sådanne i præambelen til Den Europæiske Fælles Akt;
- 3) i det seneste årti har en lang række forskellige forhold
og faktorer bevirket, at stadig flere er blevet ofre for
social udstødelse, og at risikoen for at komme i en
uholdbar social situation gradvis er øget, hvilket især er
en følge af samspillet mellem dels udviklingen på
arbejdsmarkedet, herunder specielt den forøgede lang-
tidsledighed, dels udviklingen i familiestrukturerne,
hvor specielt risikoen for at blive socialt isoleret er
blevet større;
- 4) det er nødvendigt, at de generelle udviklingspolitikker,
som kan bidrage til at afhjælpe de konstaterede struk-
turbetingede problemer, ledsages af specifikke, syste-
matiske og sammenhængende integrationspolitikker;
- 5) derfor bør bestræbelserne videreføres og landvinding-
erne på det socialpolitiske område konsolideres, og
politikken på disse områder bør tilpasses de mange
forskellige former, som den sociale udstødelse kan
antage, og dette indebærer, at de forskellige nødvendige
former for øjeblikkelig hjælp skal ledsages af foranstalt-
ninger, der klart tager sigte på økonomisk og social
integration af de pågældende personer;
- 6) personer, der kun har utilstrækkelige, uregelmæssige
og usikre ressourcer til rådighed, er på grund heraf ude

af stand til at tage rimelig del i det økonomiske og
samfundsmæssige liv i det samfund, de lever i, og de vil
heller ikke med held kunne indgå i en økonomisk og
social integrationsproces; det er derfor vigtigt, at det
som led i en samlet og sammenhængende politik til
samfundsmæssig integrering af de dårligst bemidlede
erkendes, at de pågældende har ret til tilstrækkelige,
stabile og forudsigelige indtægter;

- 7) Rådet og socialministrene, forsamlet i Rådet, vedtog
den 29. september 1989 en resolution om kampen for at
undgå sociale tabere ⁽⁴⁾, hvori de understreger, at
kampen for at undgå sociale tabere må betragtes som en
væsentlig bestanddel af det indre markedes sociale
dimension;

- 8) i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende
arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, som
stats- og regeringscheferne fra elleve medlemsstater
vedtog på Det Europæiske Råds samling i Strasbourg
den 9. december 1989, erklæres navnlig i ottende
betragtning og i punkt 10 og 25 følgende:

»(. . .) det er vigtigt i en solidarisk ånd at bekæmpe
social udstødelse;«

»Alt efter de særlige forhold i det enkelte land:

10. Har enhver arbejdstager i Det Europæiske Fæl-
lesskab ret til en passende social beskyttelse, og
han skal uanset arten af sit ansættelsesforhold og
størrelsen af den virksomhed, hvori han er
beskæftiget, være berettiget til sociale sikrings-
ydelser af en tilstrækkelig størrelse.

Skal personer, som er udelukket fra arbejds-
markedet, enten fordi de ikke har kunnet få
adgang til det, eller fordi de ikke har kunnet
vende tilbage til det, og som ikke selv har midler
til deres underhold, sikres tilstrækkelige ydelser
og en tilstrækkelig indkomst, der er tilpasset
deres personlige situation.«

- »25. Skal enhver, der har nået pensionsalderen, men
som ikke er berettiget til pension, og som ikke
har andre midler til sit underhold, kunne få
adgang til en tilstrækkelig indkomst samt en
social bistand og lægehjælp, der er tilpasset den
pågældendes behov.«

⁽¹⁾ EFT nr. C 163 af 22. 6. 1991, s. 3.

⁽²⁾ EFT nr. C 150 af 15. 6. 1992.

⁽³⁾ EFT nr. C 14 af 20. 1. 1992, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 277 af 31. 10. 1989, s. 1.

- 9) Kommissionen har taget dette grundlæggende aspekt af kampen mod social udstødelse med i sit handlingsprogram om gennemførelsen af fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder og har i den forbindelse specielt lagt vægt på betydningen af et fællesskabsinitiativ, som, baseret på et solidarisk ønske, skal gavne de dårligst stillede borgere i Fællesskabet, herunder de ældre, der meget ofte befinder sig i en situation, der ligner den, som de personer, der er udelukket fra arbejdsmarkedet, befinder sig i;
- 10) indførelsen af en garanti for indtægter og ydelser henhører under den sociale beskyttelse; det tilkommer i den forbindelse medlemsstaterne at fastlægge den juridiske karakter af bestemmelserne til sikring af denne garanti, idet disse bestemmelser i de fleste medlemsstater ikke henhører under den sociale sikring.
- 11) det er ved den gradvise iværksættelse af henstillingen vigtigt at tage hensyn til de finansielle midler, der er til rådighed, de nationale prioriteringer og balancen inden for de nationale socialbeskyttelsesordninger; der er forskel mellem medlemsstaterne for så vidt angår udviklingen af den sociale beskyttelse;
- 12) Europa-Parlamentet har i sin beslutning om bekæmpelse af fattigdommen i EF ⁽¹⁾ udtalt sig til fordel for indførelse af en garanteret minimumsindkomst i alle medlemsstater som et bidrag til integration af de fattigste borgere i samfundet;
- 13) Det Økonomiske og Sociale Udvalg har i sin udtalelse af 12. juli 1989 om fattigdommen ⁽²⁾ ligeledes anbefalet indførelse af en minimal genindslusningsindkomst, som både skal være sikkerhedsnet for de fattige og den nødvendige løftestang for deres genindslusning i samfundet;
- 14) denne henstilling anfægter ikke de nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelserne vedrørende opholdsret;
- 15) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for gennemførelse af de i denne henstilling opstillede mål end artikel 235 —

I. HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

A. at de som led i en samlet og sammenhængende indsats i kampen mod social udstødelse erkender, at alle har en grundlæggende ret til indtægter og ydelser, der er tilstrækkelige til at leve en menneskeværdig tilværelse, og at de i konsekvens heraf og i det omfang, det er nødvendigt, tilpasser deres socialbe-

skyttelsesordning i henhold til de principper og retningslinjer, der er anført i det følgende;

B. at de gennemfører den praktiske indrømmelse af denne ret efter følgende generelle principper:

1. Anerkendelse af en ret, der bygger på respekten for menneskets værdighed.
2. Fastlæggelse af denne rets rækkevidde for den enkelte under hensyn til lovlig bopæl og nationalitet og i overensstemmelse med de relevante bopæls- og/eller opholdsbestemmelser og med henblik herpå stræben efter gradvis at dække samtlige tilfælde af udstødelse i så vidt omfang som muligt og i henhold til bestemmelserne i medlemsstaterne;
3. Indrømmelse af denne ret til enhver, der ikke selv eller gennem den husstand, vedkommende måtte tilhøre, råder over tilstrækkelige midler
  - under forudsætning af, at vedkommende aktivt står til rådighed for arbejdsmarkedet eller er villig til at gennemgå en erhvervsuddannelse med henblik på at få arbejde, for så vidt der er tale om personer, hvis alder, helbred og familiemæssige situation tillader dette, eller i givet fald under forudsætning af, at der træffes foranstaltninger til at integrere de øvrige personer økonomisk og socialt, og
  - med forbehold af medlemsstaternes mulighed for at undlade at lade personer med fuldtidsbeskæftigelse eller studerende være omfattet af denne ret.

4. Indrømmelse af retten må ikke være tidsbegrænset, såfremt betingelserne for den er opfyldt, dog således at adgang til at nyde godt af denne ret konkret kan gøres tidsbegrænset, men med mulighed for forlængelse.

5. Denne ret er et supplement i forhold til andre sociale rettigheder og sideløbende hermed må de fattigste søges genindsat i deres almene rettigheder.

6. Den således anerkendte ret skal ledsages af den politik, der på nationalt plan anses for at være nødvendig for økonomisk og social integrering af de pågældende personer som omhandlet i resolution vedtaget af Rådet og af socialministrene, forsamlet i Rådet, den 29. september 1989, om kampen for at undgå sociale tabere;

C. at de forvalter denne ret efter følgende praktiske retningslinjer:

1. a) Størrelsen af de midler, der anslås at være tilstrækkelige til at dække de væsentligste behov, når respekten for menneskets værdighed skal tilgodeses, fastsættes under hen-

⁽¹⁾ EFT nr. C 262 af 10. 10. 1988, s. 194.

⁽²⁾ EFT nr. C 221 af 28. 8. 1989, s. 10.

syn til leveomkostningerne og prisniveauet i den pågældende medlemsstat og afhængigt af de forskellige typer husstande og deres størrelse.

- b) Beløbenes størrelse tilpasses eller suppleres, så eventuelle specifikke behov vil kunne dækkes.
  - c) Fastsættelsen af disse beløb baseres på forskellige indikatorer, som de anser for relevante, som f.eks. statistikken over den gennemsnitlige disponible indkomst i medlemsstaten, statistikken over husholdningernes forbrug, den lovsikrede minimumsløn, hvis en sådan findes, eller prisniveauet.
  - d) Personer, der er i den erhvervsaktive alder, og som har evnen til at arbejde, skal fortsat tilskyndes til at søge beskæftigelse.
  - e) Der opstilles metoder til regelmæssig revision af disse beløb på grundlag af disse indikatorer, for at ydelserne til stadighed kan dække behovene.
2. Til personer, hvis indtægter som enkeltperson eller som husstand betraget ligger under de således fastsatte, tilpassede eller supplerede beløb, ydes der en finansiel forskelsudligningsstøtte, således at de når op på disse beløb.
  3. Der træffes de nødvendige foranstaltninger for, at de gældende bestemmelser om skat, gældsforpligtelser og social sikring, for så vidt angår omfanget af den således ydede pengehjælp, anvendes på en sådan måde, at indtægter og ydelser holdes på et niveau, der er tilstrækkeligt til at sikre en menneskeværdig tilværelse.
  4. Der træffes enhver relevant foranstaltning for, at de pågældende lettere kan blive hjulpet til rette i det sociale system gennem foranstaltninger og service, bl.a. i form af rådgivning, information og bistand til at gøre deres rettigheder gældende.
  5. Der vedtages foranstaltninger, herunder om nødvendigt erhvervsuddannelsesforanstaltninger, for på effektiv måde at hjælpe personer, der er i den erhvervsaktive alder, og som har evnen til at arbejde, til at blive indsluset eller genindsluset på arbejdsmarkedet.
  6. Der træffes de nødvendige foranstaltninger for, at de dårligst bemidlede rent faktisk informeres om, at denne ret eksisterer.

De administrative procedurer og omstændighederne i forbindelse med undersøgelsen af de indtægter og de situationer, der berettiger til ydelserne, forenkles mest muligt.

Der sikres så vidt muligt og i overensstemmelse med de nationale lovgivninger de berørte personer let adgang til at klage til en uafhængig tredjepart som f.eks. domstolene;

- D. at de påser, at denne garanti for indtægter og ydelser kommer til at indgå i de sociale beskyttelsesordninger;

fastlæggelse af enkelthederne i forbindelse hermed samt finansieringen, forvaltningen og iværksættelsen skal ske i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis;

- E. at de allerede nu og gradvis iværksætter de i denne henstilling omhandlede foranstaltninger, så der kan gøres status efter fem år,

— under hensyn til de til rådighed stående økonomiske og budgetmæssige midler samt de prioriterede mål, som de nationale myndigheder har fastlagt, og ligevægten i de sociale beskyttelsesordninger, og

— idet de i givet fald afstemmer anvendelsesområdet efter aldersgrupper eller den familiemæssige situation;

- F. at de træffer passende foranstaltninger:

— for at indsamle systematiske oplysninger om, hvorledes disse foranstaltninger i realiteten kommer de pågældende befolkningsgrupper til gode, og

— for løbende at foretage en metodisk evaluering af foranstaltningernes gennemførelse og virkninger;

II. OG ANMODER MED HENBLIK PÅ KOMMISSIONEN OM:

1. i samarbejde med medlemsstaterne at stimulere og organisere en systematisk udveksling af oplysninger og erfaringer samt en løbende evaluering af de foranstaltninger, der vedtages nationalt;
2. med regelmæssige mellemrum at forelægge Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport, hvori Kommissionen på grundlag af de oplysninger, som den modtager fra medlemsstaterne, beskriver de fremskridt, der er gjort, og de vanskeligheder, man er stødt på i forbindelse med iværksættelse af denne henstilling.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 1992.

På Rådets vegne
José da SILVA PENEDA
Formand